

Micheas

stram suam et fumenta multa.

Explicit Jonas ppheta. Incipit plogus in Michea ppham.

Tempus iothae et achas et ezechie regum iuda. michea ppham ad hanc pphetiam spiritu sancto repletum fuisse lectio ipsa demonstrat. Sed de supradicto numero regum iothan et ezechia deo ob religionem placuisse: historia libri quarti regum et secundi paralipomenon indicat. Achas vero relicto deo idola samarie quibus etiam filios suos in sacrificium igni cremandos obtulerat coluisse constat. Quia ob id de samaria que reges israel et iuda memoratorum simulacrorum superstitioe sefellerat increpans indignationem suam in eam processuram cominatur est. Populo etiam israel pvaricatorum et principum eius que eundem populum fallaci suasionem ad colenda idola impulerant verbis in sequentibus captiuitatem et interitum affuturum denuntiavit.

Explicit plogus. Incipit argumentum.

Micheas dicit morasthi coheres christi vastationem annunciat filie latronis: et obsidionem ponit contra eam quia maxillam percusserit iudicis israel.

Explicit argumentum. Incipit Micheas ppheta. Caplin I

Verbum domini quod factum est ad micheam morasthitam in diebus iothan achas et ezechie regum iuda quod vidit super samariam et hierusalim. Audite populi omnes et attendat terra et plenitudo eius: et sit dominus deus vobis in teste dominus de templo sancto suo. Quia ecce dominus egredietur de loco suo: et descendet et calcabit super excelsa terre. Et consument motes subitus eius: et valles scindent sicut cera a facie ignis: sicut aqua que decurrunt in preceps. In scelere iacob omne istud: et in peccatis domus israel. Quod scelus iacob? Nonne samaria? Et que excelsa iude? Nonne hierusalem? Et ponam samariam quasi aceruum lapidum in agro cuius plantata vinea: et detrahant in vallibus lapides eius. Et fundamenta eius reuelabo: et omnia sculptilia eius incident. Et omnes mercedes eius comburentur igni: et omnia idola eius ponantur in pedibus: quia de mercedibus meretricum congregata sunt et usque ad mercedem meretricum revertentur. Super hoc plagam et vultum labo: vadam spoliatus et nudus. Faciam plactum velut draconum: et lucum quasi strutionum quia de-

sperata est plaga eius: quia venit usque ad iudam tetigit portas populi mei usque ad hierusalem. In geth nolite annunciare. lachrymis ne ploretis. In domo pulueris pulvere vos conspergite et transite vobis habitatio pulchra: et fusa ignominia. Non est egressa que habitat in exitu. Plactum domus vicina accipiet ex vobis que stetit sibi met quia infirmata est in bonum que habitat in amaritudinibus. Quia descendit malum a domino in portam hierusalem: tumultus quod dirigit stuporem habitanti lachis. Principium peccati est filie syon: quia in te inuenta sunt scelera israel. Propterea dabit emissarios super hereditatem geth: domos mendacium in deceptioe regibus israel. Adhuc heredes adducam tibi que habitas in marefa usque ad odollam veniet gloria israel. Decaluare et tondere super filios delictuarum tuarum: dilata caluicium tuum sicut aqua quam captiuum ducti sunt ex te.

Uterque cogitatis inutile: et opamini malum in cubilibus vestris. In luce matutina faciunt illud: quoniam contra dominum est manus eorum. Et concupierunt agros et violentulerunt et rapuerunt domos: et calumniabantur virum et domum eius: virum et hereditatem eius. Idcirco hec dicit dominus. Ecce ego cogito super familiam istam malum unde non auferet colla vestra. et non ambulabitis superbi: quoniam tempus pessimum est. In die illa sumet super vos pabola: et cantabit canticum cum suauitate dicentium. Depopulatione vastati sumus. Pars populi commutata est. Quomodo recedis a me: cum reuertat que regiones nostras diuidat? Propter hoc non erit tibi mitens funiculum sortis in cetum domus israel. Ne loquamur loquentes. Non stillabit super istos non comprehendet confusio dicit dominus iacob. Numquid abbreviatus est spiritus domini: aut tales sunt cogitationes eius? Nonne verba mea bona sunt cum eo que recte gradis? Et e contrario populus meus in aduersarium consurrexit. Desuper tunicam pallium sustulistis: et eos que transiebant simpliciter conuertistis in bellum. Mulieres populi mei eiecistis de domo delictuarum suarum: a puluerem tulistis laudem meam in perpetuum. Surgite et ite quia non habetis hic requiem. Propter inuidiam eius corrumpet putredine pessima. Utinam non essem vir habens spiritum: et mendacium potius loquerer. Stillabo tibi in vinum et in ebrietate: et erit super quem stillat populus iste. Congregatio congregabo iacob totum te: et vnus conducam reliquias israel. Pariter ponam illum quasi gregem ovium: quasi pecus in medio caularum. Tumultu abunt a multitudine hominum. Ascendet enim pandens iter ante eos. Diuidet et transibunt portam: et egredientur per eam. Et transibit rex eorum coram eis: et dominus in capite eorum

III

R 4

Richeas

Edixi. Audite principes iacob: et duces domus isrl. Nunquid non vestrum est scire iudiciu. q̄ odio habet bonu: et diligit malu: q̄ violent tollit pelles eoru desuper eis: et carne eoru desuper ossibus eoru. Qui comederunt carne populi mei: et pelle eorum desuper excorauerunt: et ossa eoru cofreguerunt: et conciderunt sicut in lebetē et quasi carnem in medio olle. Tunc clamabunt ad dñm et non exaudiet eos: et abscondet facie sua ab eis in tempore illo: sicut nequiter egerunt in adinventionibus suis. Hec dicit dñs. sup pphas q̄ seducunt populum meum: q̄ mordent dentibus suis et predicant pacem. Et si quis non dederit in ore eorum quicquid: sanctificat sup eum pluu. Propet ea nos vobis p visione erit et tenebre vobis p diuinatione. Et occubet sol sup pphetas et obtenebrabit sup eos dies. Et confundent q̄ vident visiones et confundent diuini. Et operient omnes vultus suos: q̄ non est responsus dei. Veritatem ego repletus sum fortitudine spūs dñi iudicio et virtute: vt annunciem iacob scelus suu: et isrl peccatu suu. Audite b̄ principes domus iacob: et iudices domus isrl: q̄ abominamini iudiciu et oia recta pueritis. Qui edificatis syon in sanguinibus: et hierlm in iniquitate. Principes eius in muneribus iudicabant et sacerdotes ei in mercede docebant. Et prophete eius in pecunia diuinabant: et sup dñm redesecebant dicentes. Nunquid non dñs in medio nostru: Non venient sup nos mala. Propet hoc causa vestri syon quasi ager arabis: et hierusalem quasi aceruus lapidum erit. et mons templi in excelsa siluaru.

Erit in nouissimo dieru: erit mons domus dñi pparatus in virtute motius: et sublimis sup colles. Et fluēt ad euz populi et pperabunt gentes multe et dicent. Venite ascendam ad monte dñi. et ad domu dei iacob. Et docebit nos de vijs suis: et ibimus in semitis eius. Quia desyon egredietur lex: et vbum dñi de hierlm. Et iudicabit inter populos multos: et corripiet gentes fortes vsq̄ in longinquu. Et coccident gladios suos in vomeres: et hastas suas in ligones. Non sumet gens aduersum gente gladiu: et non discet vltra belligerare. Et sedebit vir subtus vinea suaz et subtus ficu suaz: et non erit q̄ deterreat: q̄ os dñi exercituum locutu est. Quia omnes populi ambulabunt vnusquisq̄ in noie dei sui: nos aut ambulabim in noie dei nri in eternum et vltra. In die illa dicit dñs congregabo claudicantes: et eam qua eieceram colligam: et qua afflixeram consolabor. Et ponam claudicantes in reliq̄as: et eam q̄ laborauerat in gente robusta. Et regnabit dñs sup eos in monte syon: ex b̄

nunc et vsq̄ in eternu. Et tu turris gregū nebuloza filia syon. vsq̄ ad te veniet: et veniet portestas p̄ma regnu filie hierlm. Nunc q̄ mere contraheris. Nunquid rex non est tibi. aut consiliarius tuus perit: q̄ comprehedit te dolo: sicut parturientē. Dole et satage filia syon quasi parturiens: q̄ nunc egredieris de ciuitate: et habitabis in regione: et venies vsq̄ ad babylonē. Ibi liberaberis: ibi redimet te dñs de manu inimicoru tuoru. Et nunc congregate sunt super te gentes multe: q̄ dicunt lapides: et aspiciat in syon oculus nri. Ipsi aut non cognouerunt cogitationes dñi: et non intellexerunt consiliu ei: q̄ congregauit eos quasi fenem aree. Surge et tritura filia syon: q̄ cornu tuu ponam ferreuz: et vngulas tuas ponam ereas. Et comminues populos multos: et interficies dño rapinas eoru: et fortitudinē eoru dño vnuerse terre.

Tunc vastaberis filia latronis. Obsidione posuerunt sup nos: in v̄ga percipient maxilla iudicis isrl. Et tu bethleem effrata paruulus es in milibus iuda. Ex te mihi egrediet q̄ sit dñator in isrl: et egressus eius ab initio a diebus eternitatis. Propet hoc dabit eos vsq̄ ad tps in quo parturiet pariet. Et reliq̄ fratrum eius couertent ad filios isrl. Et stabit et pascet in fortitudine dñi in similitate nomis dñi dei sui. Et puerient q̄ nunc magnificabit vsq̄ ad terminos terre. Et erit iste pax assyrijs cum venerit in terram nram et quando calcauerit in domibus nostris. Et suscitabim sup eum septē pastores: et octo p̄mates hoies. Et pascet terra assur in gladio et terraz nemroth in lanceis eius. Et liberabit ab assur cum venerit in terram nostraz: et cum calcauerit in finibus nris. Et erunt reliq̄ iacob in medio p̄loru multoru quasi ros a dño: et quasi stille super herbam q̄ non expectat viruz: et non p̄stolat filios hoim. Et erunt reliq̄ iacob in gentibus in medio p̄loru multoru quasi leo in iumentis siluaru: et quasi catulus leonis in gregibus pecoru. Qui cum transierit et conculcauerit et ceperit: non ē q̄ eruat. Et exaltabit manus sup hostes tuos: et oēs inimici tui interibunt. Et erit in die illa dicit dñs: auferam eq̄s tuos de medio tui: et dispdam q̄ drigas tuas. Et pdam ciuitates terre tue: et destruiam oēs munitiōes tuas. Et auferam maleficia de manu tua: et diuinationes non erunt in te. Et p̄ire faciam sculptilla tua: et statuas tuas de medio tui. Et non adorab vltra opa manuu tuaru et euellam lucos tuos de medio tui. Et p̄teram ciuitates tuas: et faciam in furore et indignatione vltionem in oib̄ gentibus q̄ non audierunt.

Audite que dñs loquitur. Surge cōten de iudicio aduersum montes: et au/

Michaeas

diant collegi vocem tuā. Audiāt mōtes iudicium domi ⁊ fortia fundamēta terre: qz iudicium dñi cum p̄lo suo: ⁊ cum isrl' d̄iudicabitur. Popule meus qd feci tibi. aut qd molestus fui tibi? Responde mihi. Quia eduxi te de tra egypti: et de domo seruentiū liberaui te et misi ante faciē tuā moysen aaron ⁊ mariā. Pople meus memēto quēso qd cogitauerit cōtrate balach rex moab: et quid responderit ei balaā filius beor de sethim vsq; ad galgalam: vt cognosceres iusticias domi. Quid dignū offeram domino? Curuabo genu deo excelso. Nunqd offeram ei holocaustomata et vitulos anniculos? Nunqd placari pōt dñs i milibus arietum: an in multis milibus hircorū pinguium? Nunqd dabo p̄mogenitum meū pro scelere meo: fructum ventris mei pro peccato animae meae. Indicabo tibi o hō qd sit bonum: et qd dñs requirat a te. Utiq; facere iudiciū ⁊ diligere misericordiā: et sollicituz ambulare cum deo suo. Vox domi ad ciuitatem clamat: et salus erit timentibus nomen eius. Audite tribus. Et q̄s approbabit illud? Ad huc ignis in domo impij: thesauri iniquitatis: ⁊ mensura minor: ire plena. Nunqd iustificabo stateram impiam: ⁊ sacelli pondera dolosa? In q̄bus diuites eius repleti sūt iniquitate: et habitantes in ea loquebant̄ mendacium: ⁊ lingua eorum fraudulēta in ore eorum. Et ego ergo cepi p̄cutere te p̄ditione: super peccatis tuis. Tu comedes ⁊ nū saturaberis et humiliatio tua in medio tui. Et apprehendes et non saluabis: et quos saluaueris. in gladium dabo. Tu feminabis ⁊ non metes: tu calcab oliuam ⁊ non vngeris oleo: ⁊ mustum ⁊ non bibes vinum. Et custodisti p̄cepta auri et omne opus domus achab: ⁊ ambulasti in voluptatibus eorū vt darem te in p̄ditionē ⁊ habitates in ea in sibilum: ⁊ opprobrium populi mei portabis.

VII

Uemibi: qz factus sum sicut q̄ colligit in autūno race mos vindemie. Non est botrus ad comedendum precoq̄s ficus desiderauit aia mea. Perijt sanctus de terra et rectus in hominibus non est. Omēs in sanguine insidiant: vir fratres suū ad mortem venat. Balum manuum suarum dicūt bonum. p̄rinceps postulat: ⁊ iudex in reddēdo est. Et magnus locutus est desideriu aie sue: ⁊ conturbauerunt eam. Qui optimus in eis est quasi paliurus et q̄ rectus quasi spina de sepe. Dies speculationis tue. visitatio tua venit. Nunc erit vastitas eorum. Nolite credere amico: ⁊ nolite confidere in duce. Ab ea que dormit i sinu tuo custodi claustra oris tui qz filius contumeliā facit patri: ⁊ filia cōsur-

get aduersus matrem suam. nūrus aduersus socrum suam: et inimici hominis domestici ei. Ego autem ad dominuz aspiciam expectabo deum saluatorem meuz. Audiet me deus meus. Ne leteris inimica mea super me: qz cecidi. Consurgam. Cum sedero in tenebris: dominus lux mea est. Gram domi portabo. quoniam peccaui ei: donec causam meam iudicet et faciet iudicium meum. Educet me in lucez vi debo iusticiam eius. Et aspiciet inimica mea et operietur cōfusione: que dicit ad me. Abs est dominus deus tuus? Oculi mei videbūt in eam. Nunc erit in coculatione: vt lutum platearum. Dies: vt edificentur macerie tue. In die illa longe fiet lex. In die illa ⁊ vsq; ad te veiet assur: ⁊ vsq; ad ciuitates munitas: ⁊ a ciuitatibus munitis vsq; ad flumē ⁊ ad mare de mari: ⁊ ad montem de monte. Et terra erit in desolationem p̄pter habitatores suos et propter fructū cogitationum eorum. Pasce populum tuum in virga tua: gregem hereditatis tue habitantes solos in saltu. In medio carmeli pascenē basan ⁊ galaad iurta diues antiquos: sin dies egressionis tue de terra egypti. Ostendam ei mirabilia. Videbunt gentes et confundentur sup omni fortitudine sua. P̄onet manum sup os: aures eorum surde erunt. Lingent puluerem sicut serpentes velut reptilia terre pturbabunt de edibus suis. Dominū deū nostrum nō desiderabunt et timebunt te. Quis deus similis tui q̄ aufers iniquitatem: et transfers peccatum reliquarum hereditatis tue. Non immitet vltra furorem suum. quoniam volens misericordiā est. Reuertetur ⁊ miserebitur nostri. Deponet iniquitates nostras: ⁊ proijcet in pfundum maris omnia peccata nostra. Dabis veritatem iacob. misericordiam abraam: que iurasti patribus nr̄is a diebus antiquis.

Explicit Michaeas propheta.
Incipit prologus in Naum prophetam.

Naum p̄phetam ante aduentuz regis assyriorum q̄ populuz isrl' captiuum in suam regionē transtulerat. fuisse hebreorum traditio confirmat. Siquidē in finem huius lectionis p̄dicti regis aduentū: idē p̄pheta annunciare monstrat. Sed cum habitatores niniue iona interitū ciuitatis p̄dicante: ne diuina ira denunciatus interitū sustinerent peccatorū: ⁊ impietati penitentiā egissent accepta dei misericordia: grauiorib; se criminibus implicuerūt. Qua de causa memoratus

125

ppheta spūs sancto plenus. iudiciū dei annū-
cians. ita locutus est. Deus zelās: et vlciscēs
dñs est rē. Jam em̄ decem tribus ab assyrijs
ducte fuerāt in captiuitatē sub ezechia rege
iuda sub quo etiā nunc in cōsolatōe ppli transf-
migrati: aduersum niniuen visio cernit̄. Nec
erat parua cōsolatio tam his q̄ iam assyrijs s̄/
uiebant: q̄ reliquis q̄ sub ezechia de tribu iu-
da et beniamin ab eisdem hostibus obsidebā-
tur. vt audirent assyrios q̄ a chaldeis esse ca-
piendos. sicut in sequentibus libris hui⁹ del-
mōstrabit̄. Sciendū aut̄ q̄ niniue in nra lin-
gua de hebreo speciosam sonat. Speciosus
aut̄ hic mūdus dicit̄. Vñ et apud grecos col-
mos ab ornatu nomen accepit. Et q̄cqd̄ nūc
aduersus niniue dicit̄: de mundo figuraliter
p̄dicari sentiamus. Quā ob causam et assum-
ptio quā septuagita interpretes dicit̄. apud
hebreos massa ponit̄. i. graue onus: eo q̄ cū
aduersus quā ppheta p̄mat: nec sinat eleua-
re cervicē. Simulq̄ hoc attendendū: qd̄ hec
ip̄a vel assumptio. vel onus. vel p̄odus pphē
visio sit. Nō em̄ loq̄t̄ ppha in extasi: vt mon-
tanus et p̄scilla. maximillaq̄ delirant: s̄ quod
pphetat liber est visionis intelligenti vniuer-
sa q̄ loquit̄: et p̄odus hostiū facientis suo po-
pulo visionē. De consummatōe itaq̄ mundi
p̄m anagogen cōsolatōez sanctorū ppheta te-
xitur: vt q̄cūq̄ in mūdo vidēt q̄si p̄tereuntia
et caduca contemnāt: et p̄parent se ad iudiciū
diem. Vbi vltor aduersum viros assyrioruz
affuturus est dñs.

Explicit prologus. Incipit argumentū.

Naum consolator orbis interpre-
tatur. Increpat ciuitatem san-
guinum: et post euerisionem illi⁹
loquitur. Ecce super mōtes pe-
des euangelizantis et annūcian-
tis pacem.

Explicit argumentum. Inci-
pit Naum ppheta. Caplm I

Deus nini-
ue. Liber visiois naum
helchesei. Deus emula-
tor et vlciscēs dñs: vlcis-
cens dñs et hñs furore
vlciscens dñs i hostes
suos et irascēs ip̄e inimi-
cis suis. Dñs patiens et magn⁹ fortitudine: et
mundās nō faciet innocentē. Dñs in tēpesta-
te et turbine vic eius: et nebule puluis peduz
eius. Increpās mare et exiccans illud. et om-
nia flumina ad desertum deducēs. Infirmit̄

est basan et carmelus: et flos libani elanguit.
Mōtes cōmori sunt ab eo: et colles desolati
sunt. Et cōtremuit terra a facie eius: et orbis
et oēs habitantes in eo. Vñ faciez indignatio-
nis eius q̄s stabit: et q̄s resistet in ira furoris
eius? Indigtio ei⁹ effusa est vt ignis. et petre
dissolute sunt ab eo. Bonus dñs et cōfortans
in die tribulatōnis et sciens sperātes in se. Et
in diluuiio p̄tereunte cōsummatōez faciet loci
eius: et inimicos ei⁹ p̄sequēt tenebre. Quid
cogitatis p̄tra dñm: Cōsummatōez ip̄e faciet
Nō confurget duplex tribulatio. qz sic sine
selinuem cōplectunt̄: sic cōiuuū eozū pariē
potantiū. Consumēt quasi stipula aridita/
te plena. Ex te em̄ exibit cogitans cōtra dñm
maliciā: mente pertractās p̄uaricatōez. Hec
dicit dñs. Si perfecti fuerit et ita plures sic q̄
attendent et p̄transibit. Affixi te et non affi-
gam te vltra. Et nunc conteram virgā eius
de dorso tuo: et vincula tua dirumpam et p̄ci-
piet sup te dñs. Nō seminabit ex nomine tuo
ampli⁹. De domo dei tui interficiā. Sculpti-
le et conflatile ponam sepulcrū tuum: qz in ho-
norat̄ es. Ecce sup mōtes pedes euāgelizan-
tis et annūciantis pacē. Celebra iuda festiui-
tates tuas et redde vota tua qz nō adiciet vl-
tra vt p̄transit in te belial: vniūsus interijt.

Ascendit q̄ dispgat coram te: q̄
custodiat obsidionē. Cōtēplare viāz
conforta lūbos: roboza p̄tutē valde.
Quia sicut reddidit dñs supbiam iacob: sic
supbiam isrl. Quia vastatores dissipauerūt
eos: et ppaginez eozū corruerunt. Clypeus
fortiū eius ignit⁹: viri exercitus in coccineis
igne habene curr⁹ in die p̄paratiōis ei⁹: et
agitatores ei⁹ cōsopiti sunt. In itineribus cō-
turbati sunt: quadrige collise sunt in plateis.
Aspectus eozū q̄si lampades: q̄si fulgura dis-
currentia. Recordabit̄ fortium suozū: ruent i
itineribus suis. Velociter ascendent muros
eius. et p̄parabit̄ vmbracluz. Porte fluuior-
rum apte sunt: et templū ad solum dirutum.
Et miles captiuus adductus est: et ancille ei⁹
minabant̄ gementes vt colūbe: murmurātes
in cordibus suis. Et niniue q̄si piscina aqua/
rum et aq̄ eius: ipsi nō fugerūt. State state et
nō est q̄ reuertat̄. Diripite argentum: diripi-
te aurū: et nō est finis diuitiaz ex oibus vasis
desiderabilibus. Dissipata est et scissa et dila-
cerata et cor tabescens et dissolutio geniculoz
et defectio in cunctis renibus: et facies om-
nium sicut nigredo olle. Vbi est habitaculū
leonū: et pascua catulozū leonuz? Ad aquam
fuit leo vt ingredereť illuc: catulus leonis: et
nō est q̄ extreat. Leo cepit sufficiēt catul⁹ suis
et necauit leonis suis. Et impleuit p̄da spelū cal